

מועד אב תשפ"ג

בש"ד

בחינה בהלכות מקוואות

ה' אב תשפ"ג

הנחיות לנבחן:

1. יש לכנות בכתב יד ברור וקרי.
2. אין לכנות את שם הנבחן או כל סימן מזהה אחר בתוך מחברת הבחינה. מבחן שימצא עליו סימן מזהה – המבחן לא ייבדק! ותוגש תלונה לוועדת משמעת.
3. יש לענות על כל שאלה בעמוד חדש!
4. שאלה המחלוקת במספר עשייפים, אף תשובה תהיה מחלוקת כז. אין להסביר על כל חלקה השאלה ייחדיו.
5. לתשומת לבכם: דף הטיוטה לא ייבדקו!
6. חלק א' – עיון – 8 שאלות.
יש לציין בכל תשובה את מקורות הדין, דעתות הראשונים, ופסקת ההלכה.
חובה לענות על 7 מתוך 8 שאלות. נבחן שיענה מעבר לשאלות החובה יבדק רף 7 התשובות הראשונות שכותב הנבחן לפי סדר כתיבתו במחברת הבחינה, למעט אם הנבחן סימן עיגול סביר 7 התשובות שմבקש לבדוק.
7. חלק ב' – יישום – 4 שאלות.
יש להתייחס למקרה, לבירור ההלכה והדין כולל ציוון דעתות הראשונים ופסקת ההלכה.
חובה לענות על 3 מתוך 4 שאלות, נבחן שיענה מעבר לשאלות החובה יבדק רף 3 התשובות הראשונות שכותב הנבחן לפי סדר כתיבתו במחברת הבחינה, למעט אם הנבחן סימן עיגול סביר 3 התשובות שմבקש לבדוק.

בהצלחה!!!

חלק א' – עיון

יש לענות על 7 שאלות מתוך 8 שאלות
יש לציין בכל תשובה את מקורות הדין, דעתות הראשונים, ופסקת ההלכה.

טבילה בנהרות

- א. נהר משוק ממי מעינות, שרבו עליו הנוטפים והתרחב מחמת הנוטפים, האם מותר לטבול בנهر כשהוא זוחל במקומות הישנים שהלך בהם הנהר ללא הנוטפים או במקומות החדשין שהתרחב הנהר מחמת הנוטפים ?
- ב. במקומות רחוקים שאין מצויים מקוואות - האם יהיה ניתן להקל יותר בטבילה בנهر ?
במקומות הישנים או החדשין המזוכרים לעיל ?
- ג. מקווה מים שאובים ארבעים סאה – שהמשיכו אליו מעיין עומד או מושך והשאובים הם הרוב האם המקווה כשר לטהר בזכחים או באשבורן או שפסול לגמר ?

שלושה לוגין

- א. במהלך בניית המקווה שתה אחד הפעלים בכוס חד פעמית והנירה על פתח נקב האוצר ושכח להשליכה לאשפה - הocus התמלאה במים גשמיים - ומשם ירדו המים לאוצר – האם לדעתך המים נחשבים לשאובים או הווייטנו בטומאה ? נמק. כמו כן שלושה לוגין מים שאובים שנפלו למקווה חסרה ארבעים סאה והנפילה למקווה הייתה שלא לדעת – האם נפלל המקווה ?
ב. שלושה לוגין שאובין נפלו משלושה או מאربעה כלים לתוך מקווה חסר האם מצטרפים הכלים לפסול את המקווה ?

עמ' 1 מתוך 3

הווייתו בידי אדם

3. א. מי גשמי שירדו לתוך כל נקוב (ולכן אינם שאובים) – ונפלו על ידי אדם בכונה ישירות לתוך בור הטבילה החסר מארבעים סאה, מה שיורם בכך לפסול המקווה ?
ב. ואם נתזו על ידי בהמה האם נפלת המקווה משום הווייתו על ידי אדם ?
ג. וכיצד יהיה הדין כשהנפלו על ידי אדם שלא בכונה. וכן בנפלו בניגוד לרצונו הוכח ?

עומק המקווה

4. א. מקווה שמיימי מטופשטיין ורדודים ואני יכולה להתכסות בהם כל גופה – האם מותר לצמצם למקום אחד – על ידי כלים או דבר שמקבל טומאה שאינו כלי כגון לווחות ברזל ? נמק ?
ב. האם ניתן להוציא מים שאובים בכך להגביה את גובה המים ?
ג.obar מהו שיעור עומק המים לתחילת, ומהו השיעור כדיعبد בשאי אפשרות העמיקם לעומק הרצוי ?

דין זחילה

5. א. מקווה שרוצים לחזקו בצד למונע זחילה בעtid או שיש בו זחילה כתע ורוצים למונע זחילה – האם מותר על ידי מסמרים חדשאים או ישנים ?
ב. זחילה על ידי הטובל שמצויא את המים מחוץ לבור בדרך בטילת האם נחשבת לზחילה ? הוכח !
ג. מי מעין שנמשכו לבור בטילה סודוק – ונוטקו מן המעיין וממשיכים לzechol דרך הסדק – האם המקווה כשר לטבילה ?

דין שאובי

6. א. מקווה שכלו שאוב נחלקו הראשונים האם פיסולו מן התורה או מדרבן ! הבא ראייה אחת לכל שיטה ? ומה דעת השולחן ערוץ, הוכח !
ב. צינור שמקלח מי גשמי למקווה ריק או למקווה שיש בו כי"א סאה מי גשמי – והמכתשת שיש בה בית קיבול נתונה בצד, ספק נפלו מי גשמי מהצינור למקווה וכשר. ספק נפלו מהמכתשת למקווה, ופסול. מה דין המקווה למנן אמר כלו שאוב פסול מדרבן – ולמן אמר כלו שאוב פסול מה תורה ? נמק !

חזקת המקוואות

7. א. מקווה שמלאו ארבעים סאה – ולאחר זמן טבלה האישה – ולאחר זמן בדקו והנמצא מלא בארבעים סאה אלא שבשעת הטבילה לא נבדק – ומקווה זה עשוי להיות מימי מתמעטין (ללא חשש זוחلين) – האם צריכה לחזור ולטבול כיון שלא נבדק שיעורו בשעת הטבילה ? פרט ונמק !
ב. מקווה שמלאו ארבעים סאה – ולאחר זמן טבלה האישה – ולאחר זמן בדקו והנמצא חסר ומקווה זה אינו עשוי להתמעט האם חייבת לחזור ולטבול או שמא נעמיד המקווה בחזקתו ? נמק !

דין המשכה

8. א. מה הוא שיעור המשכה להכשרת מים שאובים – (הבא את השיטות המובאות בבית יוסף, ופסק ההלכה – וטعمו !)
ב. האם מועילה המשכה להכשרת מים שאובים על גבי רצפת אבני, או על גב כלים שאיןם מקבלים טומאה ? ואם יחרם לקרען כיצד דין ?
ג. מים שאינם שאובים שהגיעו לפני המקווה על ידי דבר המקובל טומאה – מה שיעור המשכתם על גבי קרען לפני ירידתם לבור הטבילה בכך שלא יקרו הווייתם על ידי דבר המקובל טומאה ? הוכח !

עמ' 2 מתוך 3

חלק ב' – יישום

יש לענות על 3 שאלות מתוך 4 שאלות

יש להתייחס למקרה, לבירור ההלכה והדין כולל ציוו דעות הראשונים ופסקת ההלכה.

9. במקרה בנייה מקואה דרשה העירייה שבבני הציבור יהיו מונגים, וכך נדרש בניין האזורי לדאגה שבור הטבילה תהא רצפתו יורדת ממדרכו מעט שחולכת ומעמיקה (כען בERICA שחיה וזה עשו לטובת טובלות נموכות) מאידך הוגשה התנגדות מצד חלק מהתושבים שאין להיעתר לדרישת שהרי מקואה בצורה כזו יש חשש שהוא מנוגד להלכה – באר את החשש וכייז יכריעו הרבניים ?

10. באחד מהנסיבות בזמן הקורונה הגיעו שאלת בית ההוראה : ראותו הוצרך לכלי סעודה בדחיפות ולא היה אפשרותו לצאת למקום. שואל ראותו היה ויש לי גג לקבלת מי גשמי – וחבית שלמה גדולה - האם ישנה אפשרות לטבול בה כלים לאחר שיירדו לתוכה מי גשמי ? יש לבאר הדין ופסקת ההלכה הבינדיים דלהלן :

- א. האם טבילת כלי סעודה הקוניים מן הגוי נדרשים לטבילת ארבעים טאה – וכן לשאר דיני המקוואות הנוהגים בטבילת נידה ?
- ב. שיעור גודל הנקב הנדרך ?
- ג. האם יש צורך בחיבור החבית לקרקע ?

11. מקואה בשיעור ארבעים טאה העשויה – לטבילת כלים הנלקחים מן הגוי ובכדי שלא יפלו הכלים לעומק חילוקה באמצע גובהה לשני חלקים על ידי רשת פלסטיק מונקבת בנקבים דקים מורגשים ונראים לעין או שאינם מורגשים ונראים לעין האם ניתן לצרף את הנקבים לשופורת הנוד :

- א. כאשרין ארבעים טאה, בחלק שמתחת לרשות ובחלק שמעל הרשות, רק בצירוף שני החלקים ?
- ב. ומה דין כשמתחת לרשות יש ארבעים טאה ורק מעל הרשות במקום הטלילה אין ארבעים טאה ?

12. משפחה שיצאה לנפוש את חופשת הקיץ בשכונה שמנוגם לעשות מקואה שאין בצד בור השקה רק אוצר זרעה המלא במים גשמי יותר מאשר ארבעים טאה – והדרך להשлик לאוצר מים שאובים ממימי העיר, ומשם יורדים מים לתוך בור הטלילה ונמצא שבשעת הכניסה של מים שאובים ממימי העיר לאוצר, מימי האוצר זוחלים לבור הטלילה. ועוד שבשעת טבילהה מי הטלילה לא מושקים לאוצר הזרעה, וושאלת האישה היות ודרכי לטבול במקואה השקה זרעה – האם יש חשש לטבול במקואה זה ? יש לבאר הדינים דלהלן ופסקת ההלכה ?

- א. דין נתן טאה ונטול טאה.
- ב. דין פסקה ההשקה.
- ג. דין אין הזוחלים מערביון.

*****

נתקיימה